

התוס' צדדו שחכמים גזרו על טבול יום בטומאה דאוריתא [ומה שהיו מטמאים את הכהן השורף, היינו רק בנגיעת אחיו הכהנים].
 שרפת מחוסר כיפורים; לתנא קמא – כשרה וליוסף הבבלי – פסולה (יתכן ונחלקו אם מחו"כ דוב כזב דמי. ויתכן שלדברי הכל כזב דמי ואעפ"כ הכשירו הכתוב, כאמור).
 הרמב"ם פסק כתנא קמא.

דף יח

ל. מה הדין במקרים דלהלן?

- א. מחוסר בגדים, שתוי יין, ושלא רחויץ ידים ורגלים – ששימשו במקדש.
- ב. כהן גדול שעבד בבגדי כהן הדיוט, או להפך.
- ג. כהן שעבד בייתור בגדים.
- ד. עבד בבגדים מרושלים (=גדולים ממדתו ונגררים בקרקע).
- ה. עבד בבגדים מסולקים (=קצרים ומוגבהים).
- ו. בגדים ישנים, שחוקים.
- ז. בגדים מלוכלכים או קרועים.
- ח. מכנסים שאין חוטיהם כפולים ששה ושזורים.

א. מחוסר בגדים ששימש במקדש – חילל עבודה. ואפילו עבודות שאינן מעכבות כפרה כגון נתינת אש על המזבח – אם עשאן מחוסר בגדים, פסולות (וחגרת אתם אבנט אהרן ובניו וחבשת להם מגבעת והיתה להם כהנה לחקת עולם – בזמן שאין בגדיהם עליהם אין כהונתם עליהם. ולהלן כד: מבואר (ע"ש בפרש"י) שלכך כתוב 'הקריבו בני אהרן הכהנים את הדם' – בכיהונם. וצ"ע).

באותן עבודות שהורח חייב עליהן מיתה (– וריקה הקטרה וניסוך – שהן 'עבודת מתנה' ו'עבודה תמה') – גם הוא חייב מיתה, שהרי הוא כזר.

שתוי יין, ושאינו רחויץ ידים ורגלים – מחללים עבודה כמחוסרי בגדים (חקת עולם לגזרה שוה).
 דינם במיתה כזר (ע' סנהדרין פג: ורש"י כאן, ובנצי"ב; משנה למלך ביאת מקדש ט, י; שעה"מ כלי המקדש י, ד). והרמב"ם פסק מחוסר בגדים ששימש – לוקה, ושאינו רחויץ – אינו לוקה.

מחוסר בגדים שבא אל ההיכל ולא עבד, לדברי ריצב"א (בתוס' יומא ה:): חייב מיתה. ויש חולקים (ע' שעה"מ כלי המקדש י, ד בדעת הרמב"ם; רמב"ן ל"ת עג ובפר' שמיני).

ושתוי יין, כתב בספר שער המלך (י, ד) שלפי דעת הרמב"ם שמחוסר בגדים אינו חייב מיתה בביאה ריקנית, הוא הדין לשתוי יין, שאעפ"י שלא נאמר בו 'שירות', הלא למדנו גזרה שוה שתוי יין ממחוסר בגדים.

ב. כהן גדול שעבד בבגדי כהן הדיוט, או להפך – עבודתם פסולה (ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח... – בכיהונם, לימד על כה"ג שלבש בגדי כהן הדיוט ועבד, עבודתו פסולה; וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים – בכיהונם, מכאן לכה"ד שלבש בגדי כה"ג ועבד, עבודתו פסולה).

ג. כהן שלבש שני מכנסים, שני אבנטים וכד' – עבודתו פסולה, שדין יתר כחוסר (וחייב מיתה. רמב"ם כלי המקדש י, ה).

ד. עבד בבגדים מרושלים; לדעת שמואל כשר בדיעבד, ולרב – פסול. וגם לדבריו אם העלים ע"י אבנט עד שאינם נגררים על הקרקע – כשר.

ה. עבד בבגדים מסולקים (= מוגבהים); אם היו קצרים ממש – עבודתו פסולה. ואם היו כמידתו אלא שהגביהם ע"י אבנט – לשמואל כשר ולרב פסול.

א. הרמב"ם פסק כרב (כלי המקדש ח, ד). וכן סתמא דגמרא להלן לה. מקשה לפי דעה זו – כדברי התוס' (שם).
ב. בהרמת הבגד ללא אבנט – אין נקרא 'חסר' (עפ"י לקוטי הלכות פסחים ספ"ה).

ו. עבד בבגדים ישנים ושחוקים – עבודתו כשרה.

בתרומת הדשן, כתב הריטב"א (יומא יב) שאף לכתחילה אפשר בשחוקים.

ז. ח. עבד בבגדים מטושטשים (רש"י: בטיט) או מקורעים; במכנסים שאין חוטיהם כפולים ששה ושזורים – עבודתו פסולה.

וכבר עמדו על דברי הרמב"ם המוקשים, לענין בגדים קרועים – ע' בשו"ת רדב"ז 'לשונות הרמב"ם' צא; שו"ת משיב דבר ח"ב צט ועוד.

לא. א. מה נלמד ממשמעות המלה בד שנאמרה במכנסי הכהנים?

ב. לא יחגרו ביוזע האמור בספר יחזקאל, כיצד?

א. בד – דבר העולה מן הקרקע בד בבד (=לבדו, קנה יחיד מכל גרעין. רש"י), והיינו בוץ – פשתן.

ב. האבנט לא יהא חגור במקום זיעה – למטה מן המתנים (מקום שנכפל ונופל שומן הבטן) או למעלה מאצילי הידים (שהזרוע מונחת על הצלעות, ומזייע), אלא כנגד אצילי ידיהם (=כנגד המרפק. רש"י).

דף יט

לב. הכהן המשרת במקדש באופנים דלהלן, האם אסור משום 'תור בגדים' או משום 'חציצה'?

א. כריכת גמי על המכה.

ב. כריכת צילצול קטן; בגד פחות משלש על שלש, או יותר.

ג. שיערה נמצאת סמוך לבשרו.

ד. רוח בין הבשר לבגד; כינה; עפר; אבק עפר; ידו המוכנסת לתוך חיקו.

ה. תפלין.

א. כריכת גמי על המכה מותרת [ואפילו בשבת, שאין שבות במקדש. ובלבד שאינו מהדקו כדי להוציא דם שאסור מדאוריתא], אך לא באופן שחוצץ בין ידיו לכלי שעובד בו (עפ"י רש"י והרמב"ם. ולהראב"ד מותר).

ב. כריכת צלצול קטן; רבי יהודה בנו של רבי חייא אוסר (משום תור בגדים (רש"י). ויש שפרשו משום חציצה). רבי יוחנן מתיר שלא במקום בגדים (ובלבד שאינו חוצץ בין ידיו לעבודה (ערש"י והרמב"ם). ולהראב"ד מותר בכל אופן, כיון שהוא פחות משלש על שלש).